

Vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó alkotói naplóból áll. Minden versenyző **csak egyetlen pályamunkával** vehet részt a versenyen, kiválasztva egyet az alábbiakban megadott területek, és a hozzájuk tartozó feladatok közül. A versenyzőnek a pályamunkát legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell átadniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakter, amely csak betűkből áll,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a művön és annak minden írt, rajzolt, nyomtatott összetevőjén (alkotói napló stb.).
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5.A sz. melléklet) és a felkészítőkre vonatkozó *Hozzájáruló Nyilatkozat* (5.B sz. melléklet) dokumentumot, amelyeket egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- A pályamunkákat (az elkészített műalkotás, az alkotói napló) a jeligés borítékkal együtt **versenyzőnként külön kell becsomagolni**.
- A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- A csomagot térítvevényes küldeményként **kell továbbítani 2025. január 9-éig**, vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével (iskolai kézbesítővel) átadni **2025. január 10-én, 10-17 óra között**.
- **A postai, illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével.**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny három területen (képzőművészeti alkotás, kommunikatív tervezés, iparművészet/tárgyalkotás) zajlik.
- A műalkotások mérete: **kép** legfeljebb 50x70 cm. A műalkotást bemutatható formában, igény esetén paszpartuval, esetleg egyszerű, **üveg nélküli** keretben lehet beküldeni (a legnagyobb méret paszpartuval és kerettel együtt értendő); **szobor, makett**,

tárgyalkotás (textil vagy más lágy anyag esetlegesen összehajtva) legnagyobb mérete, a szállíthatóságot figyelembe véve, 40x40x40 cm és 5 kg lehet. Térbeli alkotást eredeti- vagy makett formában kell beadni (a fotó nem elég, kivéve installáció esetében). **Digitális formában nem adható be alkotás.** Összetett művekhez, kép- és fotósorozatokhoz kiállítási terv javasolt.

- A papíralapú alkotói napló lehetőleg A/4-es méretű, képekkel együtt legfeljebb 10 oldalas legyen. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok **egyoldalúak és sérülésmentesen bonthatók** legyenek.
- A méretnek, darabszámnak és a csomagolási előírásoknak nem megfelelő alkotások nem vehetnek részt a versenyben.
- A pályamunka kizárólag a versenyző **önálló munkája** lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.
- **A munkanaplókat a versenyzők nem kapják vissza, mivel a dokumentáció részét képezik, ezért beküldés előtt javasoljuk másolat készítését.**
- **A második fordulóra jutott versenyzők alkotásaiból kiállítás készül. Az ezen való részvételhez az 5.A sz. melléklet hozzájáruló nyilatkozatának kitöltése szükséges.**
- **A felkészítők, nevének kiállítással kapcsolatos felhasználásáról az 5.B sz. melléklet kitöltésével nyilatkoznak.**

A verseny anyaga:

Első forduló

- Műalkotás készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- Alkotói napló a műalkotáshoz, amely tartalmazza a röviden összefoglalt alap gondolatot és az alkotás terveit, variációit, vázlatait, háttéranyagait (elérhető pontszám 10 pont).

Összefoglaló téma: „EGYÜTT ÉS EGYEDÜL”

Ez életünk egyik, talán legfontosabb helyzete, viszonya, állapota. Van, amit egyedül *élünk meg* és van, amit mással, másokkal *élünk át*. Ez évi alkotásaikban a képi formák nyelvén, műalkotásokban fejezzék ki, ábrázolják az egyedüllét élményét - szépségét vagy drámáját, illetőleg azt az eseményt, érzést, amit csak együtt, ketten vagy százan, millióan *élhetünk át, tehetünk meg*. Ami lehet öröm, de megpróbáltatás is. Feldolgozása, bemutatása a művészet lehetősége, hiszen az alkotás általában magányos folyamat, de a művek sokakhoz szólnak.

Javasoljuk, hogy alkotásának találja ki és adja meg a címét az Alkotói naplóban!

Az első forduló választható területei és feladatai:

1. Művészeti alkotás (választható)

- a) Készítsen **alkotást**, amelyben művészi formában fejezi ki a témával kapcsolatos érzéseit, ismereteit, mondanivalóját. Az általános megközelítés mellett olyan alkotásokat is várunk, melyekben a pályázót személyesen megérintő téma tükröződik. A megközelítés lehet komoly, ironikus, humoros is.

A műfajok, anyagok és technikák közül szabadon választhat. Beküldhető grafika, képregény, festmény (javasoljuk a vízbázisú festékeket), plasztika. Készíthető mű a kortárs képzőművészet műfajaiban is, így pl. installáció grafikai minőségű terve vagy fotódokumentációja. Digitális formában nem küldhető be alkotás, csak kinyomtatva. Ha sorozatot készít, akkor az legfeljebb három darabból állhat.

- b) Készítsen fekete-fehér vagy színes **fotósorozatot, fotóriportot** olyan jelenség(ek)ről, amely(ek)ben a megadott téma, tartalom tükröződik.

A fotók készülhetnek analóg és digitális megoldással, formátumuk szabadon választható, de az oldalhossz minimum 15 cm-es, a darabszám legfeljebb 5 lehet. A digitális fotókat kinyomtatva kérjük.

2. Kommunikatív tervezés (választható)

- a) Tervezzen **plakátot (óriásplakátot)** olyan elképzelt film, színdarab, táncjáték vagy zene (komoly- vagy könnyűzene) eseményére, melynek témája vagy címe: EGYÜTT és/vagy EGYEDÜL.

A terv lehet szabadkézi és/vagy számítógéppel készített. Beadandó: a plakát vázlatai, tervei mellett maximum 35x50-es méretű, színhű makettje. Számítógéppel készített munka esetében a kinyomtatott lapot, lapokat kérjük.

- b) Tervezze meg egy **esküvő kisarculatát**. A kisarculat elemei: meghívó, boríték. A kisarculat tartalmazhat képi és/vagy szöveges elemeket egyaránt.

Beadandó: a kisarculat vázlatai, tervei mellett eredeti méretű színhű makettjük. Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat: szabadkézi, sokszorosított vagy számítógépes grafika, fotó stb. (Számítógéppel készített munka esetében a kinyomtatott lapokat kérjük beadni.)

3. Iparművészet, tárgyalakítás (választható)

- a) Tervezzen olyan szimbolikus erejű **tárgyat, eszközt** (használati tárgy, öltözék, ékszer stb.) amely alkalmas egy elképzelt csoport összetartozásának kifejezésére és a jelrendszere a csoporton belül egy-egy személy kiemelésére is. Ilyen szerepe van pl. a különböző jelvényeknek, sapkáknak, kendőknek vagy jelekkel ellátott, más funkciójú tárgyakkal. Röviden írja le, hogy milyen csoport számára készítette a tervet.

Beadandó a tervezett tárgy/tárgyak látszati képe, terve (az anyagok és szerkezet jelölésével) valamint legalább egy tárgy, vagy térbeli modellje. A terv szerint felhasználandó anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat.

- b) Készítsen olyan, **több darabból álló iparművészeti alkotást, amely együttesen és külön-külön is** alkalmas valamely funkció betöltésére. Szükség esetén tervezze meg, hogyan kapcsolódnak egymásba az egyes darabok, illetve milyen összefogó, összetartó elem teszi lehetővé a tárgyak együttes mozgatását. A munkanaplóban röviden fogalmazza meg, mi a tárgyak funkciója.

Beadandók az alkotott tárgy tervrajzai, vázlatai (az anyagok és szerkezet jelölésével), valamint maga a tárgy vagy térbeli modellje. Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat.

Második forduló

- Féralakos portré fekete-fehér tónusos szabadkézi rajza tetszés szerinti technikával, fél íves **(A/2 vagy B/2)** méretben (időtartam 180 perc, elérhető pontszám 30 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt **Bak Imre és Maurer Dóra** művészetéből (időtartam 60 perc, elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: alkotóerő, térábrázolás, formaalkotás, színhasználat. (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 20 pont).

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2025. január 9. (csütörtök). Kézbésítés (iskolai kézbésítővel): 2025. január 10. (péntek), 10-17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni tértivevényes küldeményként. **A postai, illetve kézbésítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével.** A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbésítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Budai Rajziskola bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a mű eredetisége, összhangja, kifejező-, közlő ereje vagy használhatósága; a megformálás és az anyag-, eszközhasználat minősége. Az alkotói naplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat rövid ismertetését, ötletek, vázlatok, gyűjtések bemutatását értékeli a versenybizottság. Az értékelés kétszintű. Az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat (ezen a szinten *pontértékek nem keletkeznek*), a második szinten pedig részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket. Az alkotások Bírálati/Értékelési lapját a visszaadáskor a művel együtt megkapják a versenyzők.

- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák összesített pontszáma alapján választja ki a második fordulóba jutó versenyzőket.

A második forduló időpontja: 2025. február 21. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A feladat teljesítését a versenybizottság értékeli az alábbi szempontok alapján: anatómiai hitelesség, kompozíció, formaalakítás, anyag- és eszközhasználat, kifejezőerő. Ezt követően az első és második forduló összesített pontszáma alapján, a lehetséges létszámhatáron belül – szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntő fordulóba jutó versenyzőket.
- A második fordulóba jutott versenyzők művei kiállításra kerülnek. A kiállítás megrendezését a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2025. április 4. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A kreatív feladat témája a helyszínen kerül kihirdetésre. A kreatív feladathoz a tantervi óra eszköz- és anyagrendszere szükséges. A művészettörténeti teszt anyagát a kiírásban szereplő téma képezi.
- A kreatív feladat és a művészettörténeti teszt teljesítését a versenybizottság értékeli. Az értékelés főbb szempontjai: kreativitás, térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák, valamint művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első fordulóban elért összesített pontszám, majd az első forduló pályamunka pontszáma, végül a döntő forduló kreatív feladatának pontszáma határozza meg a helyezést.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2025. április 24-éig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével a döntő eredményeiről.

A vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség. Az első forduló eredményének kiküldésével egy időben az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a második fordulóba nem jutott versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat. **A kiállításra került pályamunkák visszaadása június hónap folyamán várható.** Az át nem vett pályamunkák megőrzését az Oktatási Hivatal nem biztosítja.